

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Avstrijska delegacija.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je imel 11. t. m. sejo in razpravljati o proračunu zunanjega ministerstva.

Delegat Kramar je izjavil, da vest o obnovitvi trozveze ni nikogar posebno razveselila. Trozveza ima neznaten pomen in zato je nikdo tudi ne pobija. Pozdravlja osvoboditev naše monarhije izpod pruskega jermstva, želi, da avstrijsko ruska zveza neomajana ostane tudi po balkanskih zmešnjavah in da bo tudi temelj miru in humanitete napram krščanskemu prebivalstvu Turčije. Razpravljal je razmere v Srbiji in zagovarjal dobro politično in gospodarsko razmerje s to državo. Konečno je izjavil, da zaradi obupnih notranje-političnih razmer glasuje zoper proračun zunanjega ministerstva.

Grof Schönborn je izražal svoje zadovoljstvo z avstrijsko zunanjo politiko, kakor jo je označil Goluchovski v svojem govoru. Povdarjal je, kakšen dober vtis je napravilo utrjeno sporazumljenje z Rusijo.

Dr. Šusteršič je izjavil, da ne more odobravati tega, da se je Avstrija poslužila veto-pravice ob zadnji papeževi volitvi, strinja pa se z vladnim postopanjem v zamotanem balkanskem vprašanju, želi samo hitrejšega in krepkejšega nastopa zveznih držav, da spomladi zopet ne izbruhnejo novi nemiri. Govornik je obsojal kraljevi umor v Srbiji. Pod nobenimi okoliščinami ga ne more smatrati kot patrijotičnega dela, in vključ vsem simpatijam, ki jih čuti kot Jugoslovane napram srbskemu narodu. A niti avstrijska politika ni popolnoma prosta neke gotove sokrivde, ker je vso balkansko politiko opazovala s stališča Milanovega. Vključ velikim gmočnim žrtvam, ki jih je imela Avstrija glede Srbije, je dandanes pri Srbih in vseh balkanskih narodih predmet sovraštva, ker velja Avstrija kot slovanstvu sovražna država. Za to sicer naš zunanji minister ni odgovoren, a to dokazuje, da se zunanja politika ne dá ločiti od notranje, da zu-

nanji minister ne more v oblakih sedeti in od tu voditi usodnih dogodkov. Obnovitev trozveze sem z ravnodušjem vzel na znanje. Vsled prijateljstva z Rusijo je pomen trozveze mnogo izgubil, in danes je popolnoma vseeno, smo li z Italijo zvezani ali ne. Govornik bo glasoval zoper proračun in sicer ne-le vsled notranje politike, temveč tudi vsled postopanja Avstrije ob priliki papeževe volitve.

Delegat dr. Sylvester je izrazil svoje zadovoljstvo vsled obnovitve trozveze in tudi glede balkanske politike. Obrenoviči so bili sami krivi, da so izgubili simpatije Evrope. Glede italijanskih vseučiliških kurzov je izjavil, da so Nemci samo zoper italijansko univerzo v Inmostu, in ne, da se ustanovi kje drugje na italijanskih tleh.

Dr. Stransky je zahteval, da domače bolgarsko prebivalstvo ne trpi škode v prilog albanskemu življu. Grof Dzeduszycki je omenjal, da zunanjemu ministerstvu ni dovoljeno vplivati na notranje razmere. Glasoval bo za proračun zunanjega ministerstva. Knez Schönburg je rekel, da je monarhija vključ notranjim zmešnjavam ravno tako utrjena in močna, kakor je bila. Glasoval bo za proračun. Govorili so še grof Zedtwitz, Pergelt, grof Schönborn in Tollinger. Generalna razprava je bila zaključena.

Potem je govoril zunanji minister grof Goluchovski in odgovarjal najprej na izvajanje delegata Kramarja. Trozveza tvori in bo tvorila tudi v bodočnosti podlago naše politike. Kar se tiče izpeljave reform v Macedoniji, je dejal, da so bili prej postavljeni programi, sklicana posvetovanja, storjeni predlogi, za katere pa se Turčija ni brigala in tudi ni ničesar storila. Potem šele sta Avstrija in Rusija sklenili določbe, da se vpelje aktivno nadzorstvo nad Turčijo. Za izpeljavo kontrolnih določb je določen rok dveh let, razun tega pa so ukrenjene še druge določbe, kako se zboljšaj položaj v Macedoniji. Glede belgrajskega kraljevega umora se je izrazil, da je naš princip ne mešati se v notranje zadeve balkanskih držav. Novemu kralju smo samo namignili, da upamo, da se kmalu po-

vrne stari red. Spoznali pa smo, da kralj Peter naših želj ne upošteva dosti, sicer pa ni vzroka, da bi kazali napram Srbiji svojo antipatijo. Glede macedonskih beguncev izjavlja, da obsega njihovo število 15 do 18 tisoč; avstrijski organi nadzorujejo njihovo povrnitev v domovino. — Izgon laškega profesorja Gubernatisa je zadeva, ki se tiče najprej avstrijske vlade, a minister mora priznati, da se mu to postopanje ne zdi neutemeljeno.

Proračunski odsek je odobril proračun zunanjega ministerstva brez spremembe, kakor tudi dodatne kredite.

V torek je delegacijski proračunski odsek razpravljati o proračunu vojnega ministerstva. Del. Stransky je stavil sicer predlog, da bi se razprava o proračunu vojnega ministerstva odložila vsaj za toliko časa, da se snide tudi ogrska delegacija, da se zopet ne zgodi, kar se je zgodilo glede vsprejetja zakonskega načrta glede kontingenta novincev, katerega je avstrijski državni zbor vsprejel, katerega pa ogrski ni hotel nikakor vsprejeti, in se je morala vojna uprava tudi v resnici Ogrom udati ter predložiti nov načrt glede kontingenta novincev.

Večina proračunskega odseka je odklonila ta predlog, zaradi česar se je torej koj pričela razprava o proračunu vojnega ministerstva.

Odsek je sklenil najprej preiti v podrobno razpravo o koncesijah, ki so se dovolile glede vojske Ogrom ter še-le potem pričeti podrobno razpravo vojnega ministerstva.

Del. Derschatta je nasvetoval resolucijo, naj se v poročilo sprejme ta-le predlog:

Delegacija izreka prepričanje, da ima vladar v smislu drž. zak. iz l. 1867 brez dvoma izključno pravico voditi, nadzorovati ter organizovati skupno armado. To je osebna vladarjeva pravica, ki jo izvršuje brez odgovorne vlade in za katero ne veljajo splošna načela glede sodelovanja zakonitih faktorjev.

Oglasil se je k besedi vojni minister Pitreich. Najprej je vojni minister opomnil, da so pri nas vojaške institucije

v marsičem zaostale vsled nedostatnega števila novincev. Navajal je potem najprej vzroke, iz katerih bi morala vojna uprava umakniti svojo zahtevo po večjem številu novincev. Pobijal je potem vse neopravičene napade na vojsko ter povdarjal, da je sedanja vojska narodna vojska, skupna vojska vseh narodnosti, v kateri uživajo vse enako upoštevanje in jednako zaščito.

Nadalje je izvajal minister, da je potreben jednoten poveljni in službeni jezik in dejal, da bi različnost v poveljnem in službenem jeziku škodljivo vplivala na poveljevanje in vodstvo vojske. Do tega zaključka da sta prišla tudi madjarska državnik Deak in Andrassy, ki sta se potegovala za skupnost vojske, čije razdelitev bi značila tudi razpad skupne monarhije. Radi tega mora se vsaki častnik učiti nemški službeni jezik. —

Minister je na to govoril o polkovnem jeziku, kateremu da se že od nekdaj posveča posebna pozornost in se pri častnikih gleda na to, da poznajo jezik polka, pri katerem služijo. Častniki in kadeti, ki se tekom treh let ne naučijo dotičnega polkovnega jezika, so v napredovanju v službi zapostavljeni. Razun tega se v vsaki vojaški šoli poučuje vsak gojenec tudi v enem nemškem jeziku. —

Minister je nadalje govoril o predstavljanju častnikov, kar jim daje priliko, da spoznajo različne dežele in narode. Kar se tiče prestavljanja madjarskih častnikov k ogrskim polkom, je minister dejal, da se bo to izvajalo v toliko, kolikor ne bo isto nevarno enotnosti skupne vojske. Govornik je na to obljubil, da se bo v bodoče od častnikov še ostreje zahtevalo dovoljno znanje polkovnih jezikov. Zatrjeval je, da je potrebno, da se v vojski goji ljubezen do domovine in naroda, a vojaki morajo tudi biti prešinjani čutom skupnosti, tako, da bo vojska močna zaščita države.

Kar se tiče vprašanja reforme vojaškega kazensko-pravdnega reda, dejal je govornik, da je totransko pravosodno

PODLISTEK.

32

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

„No, tebi je pač malo mar za njegovo pošteno smrt, tem bolj pa za groše, ki jih dobiš“, ponagaja Krtu drugi kmet.

„Ha, — za groše njegove! — Kozmek bo še v nebesih živel na občinske troške“ zavrne Krt kmeta.

„Daj mu Bog nebesa! — Privoščim mu jih iz srca, saj je bil dobra duša“, meni resno Sever.

„Privoščiš mu jih lahko, a dati mu jih ne moreš“ de Krt. „Kozmek je preveč mugal z jezikom tudi tam, kjer ni bilo potreba“.

„No, rajnik je imel slabosti, mi jih pa še imamo“, reče Sever.

„Kako lepo so se razumeli v županovi hiši; odkar je pa rajni Kozmek — daj mu Bog nebesa! — jezik predaleč stegnil, ni več pravega miru in ga ne bo. Stara dva vlečeta na eno stran, otroka njuna pa na drugo“, pripoveduje Krt.

„Meni se smili hči; dobro dekletce je“, pravi prvi kmet.

„Kaj smili!“ oglasi se takoj drugi. „Jaz bi ji pokazal še drugače, kako treba ubogati. Ni hudir, da bi dal župan hčer kar prvemu pritepencu, ki prišvedra mimo po cesti, Bog vedi odkod“.

„Bolje stori, ako da hčer revnemu poštenjaku,

nego premožnemu malopridnežu. — Sicer pa, boter, pazite kaj govorite! — Kako morete gozdarja imenovati pritepenca? — Naj je prišel odkoderkoli, prišel je pošteno in na lastne stroške, ne pa na vaše“, zadere se jezno in odločno Sever.

„Tako je; prav govoriš, Sever“, potrdi prvi kmet.

„No, saj nisem imenoval naravnost gozdarja pritepenca, ampak hotel sem le povedati, da ne gre, da bi ga vzela županova hči, ker ima premalo pod palcem“, opravičuje se drugi kmet, boječ se zamere pri Severju.

„Meniš-li, da človek le toliko velja, kar plača? — Ta bi bila lepa! — Kam naj bi se potem skrila Krt in Sever?“ segne šalivo vmes Krt.

„Škoda dekleta! Tako dobra in pametna je, a zdi se mi, da se je zadnji čas vsa nekako izpremenila in postala otožna. To je nevarno znamenje“, meni zopet prvi kmet.

„Ha!“ oglasi se sarkastično Sever. „Starina v grob, mladina na krmilo! — Rad bo še plesal župan, kakor mu bo hči godla. Hudič, ki sta si ga stara naslikala, se jima bo kmalu razodel kot angel. — In oba bosta zopet vesela in zadovoljna, kakor nekdanj“.

„Kako je pa se sinom pri vojaki?“ vpraša Krt Severja.

„Hm, kako! Še mesec dnij, pa bo doma. Potem bo pihal pri Zagričarjevih drugačen veter —“.

„Jožek je pošten mladenič. Boljši mož bo, nego stari“, de prvi kmet.

„Kaj moreš očitati staremu?“ zavpraša hlastno

drugi kmet, ki ni mogel pozabiti, da ni poprej njegova obveljala glede na županovo hčer.

„Očitam mu ničesar ne, ampak trdim samo, da bo sin boljši od starega“, izgovarja se pri kmet.

„Bo vže kako; a hčer bo dal župan gozdarju. Zapomnite si to, možje: hčer bo da. župan gozdarju. — Hvala za pijačo, boter Krt!“ Rekši, vstane Sever in izgine skozi vrata ven na prosto, kjer so naletale snežinke v širokih platicah. Drugi so pa ostali še dolgo potem v krčmi ter si z raznimi pogovori krajšali uže tako kratek jesenski dan.

XXVI.

„Ne vriska več, ne poje več.“

Molče domov koraka. —“

Jos. Kržišnik.

Debel adventni sneg je pokrival polja in griče okrog Prelazja. Mrzla burja je brila nad sneženo odejo in vznášala v zrak suhi sneg. Od Lesja proti Prelazju koraka potnik, imajoč na glavi vojaško kapo, na palici čez ramo pa kovčeg. — Slovenski mladenič, vračajoč se od vojakov k ljubim starišem, k dragi izvoljenki, je navadno vesel in židane volje. Vso pot vriska in poje, da odmeva od dolin in hribov. Njegovo srce se raduje v mislih na mili dom, na stare prijatelje in znance. — A vse drugače je pri našem mladem potniku. On ne vriska in ne poje; obraz mu je mračen, resen. Od časa do časa se vstavi, potrka parkrat s čevlji ob cestni kamen, da si otrese sneg od podplatov, ter gre zopet molče in zamišljeno dalje. Tako prispe v selo, da sam ne ve, kedaj. — (Dalje pride.)

ministerstvo že označilo svoje stališče nasproti diferenčnim točkam, na Ogrskem pa se radi tamošnjih parlamentarnih razmer ni moglo to še zgoditi.

V sredo je proračunski odsek nadaljeval razpravo o proračunu vojnega ministerstva. Del. Derschatta je rekel, da ne odobrava nove odredbe vojnega ministerstva, vsled katere ni potrebno poznavanje nemščine onim vojakom, ki postanejo podčastniki. Del. Kramar je oporekal izvajanju dr. Derschatta. Govornik je rekel, da mu jako ugajajo izvajanja vojnega ministra glede pravic posameznih narodnosti ter glede spoštovanja narodnega četa pri vojaki. Želi pa, da se v vojski z vsemi narodnostimi postopa jednako ter da se vse jednako spoštujejo. Vojni minister Pitreich je na to odgovoril, da stoji na stališču, da morajo biti v vojski jednako spoštovane vse narodnosti ter da se mora z vsemi jednako postopati. Glede kontrolnih shodov vrše se pogajanja, da se pri njih odstranijo vse nevednosti.

Na to je odsek vsprejel Derschattovo resolucijo. Potem pa je začel razpravljati odsek o rednem proračunu vojnega ministerstva. V razpravo je posegel zopet minister Pitreich. Glede dveletne vojaške službe rekel je vojni minister, da so dotični zakonski načrti že izdelani, ter da so se tudi že predložili obeustranskima vladama.

Uvesti pa ne bode mogoče dveletne vojaške službe, dokler se ne poviša število vojaških novincev, dokler se dalje ne pomnoži število častnikov in dokler se ne zboljša gmotnega stanja podčastnikom, ki se nahajajo že več let v vojaški službi. Na to je govoril vojni minister o jednoletnih prostovoljcih, ki se pridruže še drugo leto v prezenčni službi ter rekel, da je postopanje vojne uprave v tem pogledu jako milo. Govorec o dvoboju pravi, da se dela na to, da bi se dvoboju omejil kolikor mogoče, da se pa še nikakor ne more popolnoma odstraniti z ozirom na naziranje, ki še vedno prevladuje v socialnem življenju. Priznava tudi, da je prizadevanje lige proti dvoboju po vsem hvalevredno, da se pa nikakor ne more privoliti častnikom, da bi pristopili k omenjeni ligi, in sicer že zaradi tega ne, ker se isti ne morejo pridružiti razsodbam dveh častnih sodišč. Sicer se pravila lige najbrže tako spremenijo, da bodo smeli pristopiti k nji tudi neaktivni častniki. S tem je bila splošna razprava o rednem proračunu dognana.

Včeraj je proračunski odsek vsprejel po daljši debati proračun vojnega ministerstva.

Politični pregled.

Poljski jezik na državnih pravdnih na Poljskem. Iz Lvova se poroča, da je min. predsednik kot voditelj pravosodnega ministerstva doposlal vsem državnim pravdnim na Poljskem naredbo, s katero jim nalaga, da se morajo posluževati poljskega kot notranjega uradnega jezika napram višjim sodnim inštancom in pa posebno višjemu deželnemu sodišču v vseh onih slučajih, ki so se razpravljali v prvi inštanči v poljskem jeziku. S to naredbo se je dr. Körber zopet prikupil Poljakom, in nadejajo se, da se poljščina uvede v najkrajšem času kot notranji uradni jezik tudi na policijskih oblastnih in na železnica. Naj nastopi dr. Körber to pot tudi na Češkem, pa odpravi češko obstrukcijo.

Dr. Koerber in Čehi.

Krakovski „Czas“ poroča, da je ministerski predsednik Koerber ponudil Čehom 1. faktično uvedeno notranjega češkega uradnega jezika in 2. obvezno izjavo, da se na Moravskem ustanovi ena češka in ena nemška univerza, a Čehi s tem niso zadovoljni. „Czas“ izreka upanje, da Čehi vendar še odnehajo in preprečijo razpust parlamenta.

Dr. Koerber častni meščan.

Moravskemu mestu Ostrava se je dovolilo spremeniti ime v „Oderfurt“. Iz hvaležnosti je mestni zastop imenoval dr. Koerberja za častnega meščana.

Ogrske zadeve.

Ogrski parlament je vsprejel v tretjem branju rekrutno predlogo. Nato je vsprejel v vseh treh branjih regulacijo

plač državnih uradnikov, nakar se je začela debata o drugi rekrutni predlogi. Tot je zahteval, naj domobranski minister pojasni, koliko ogrskih častnikov je bilo že p. estavljenih k ogrskim polkom, kateri predmeti se na vojaških šolah na Ogrskem poučujejo v madjarskem jeziku in če so absolventje teh šol popolnoma zmožni madjarskega jezika. Szederkeny se je razkoračil nad vojnim ministrom Pitreichom zaradi njegovega govora v proračunskem odseku avstrijske delegacije. Ministerski predsednik grof Tizsa je pa po svoje branil vojnega ministra ter rekel, da se bodo ogrski delegatje lahko sami prepričali, da ni vojni minister ravno tako hud mož, kakor si ga predstavljajo, ko se snide ogrska delegacija zopet na posvetovanje.

Na Hrvatskem zopet demonstracije.

V torek in sredo so bile v Zagrebu po noči zopet demonstracije, po katerih so bile razbite šipe na različnih javnih poslopih, med njimi na prometni upravi državnih železnic, narodnem kazinu, poštnem poslopiju in na bihi službenega lista „Narodne novine“.

Hrvatske in srbske vesti.

Dne 11. t. m. se je vršila v Hercegovcu že napovedana javna skupščina. Skupščina je bila znamenita, ker so jo sklicali sami kmetje, a kakor govornika so povabili tudi neumorna Štefana Radića. Ali ta skupščina je bila znamenita tudi zato, ker se je je udeležilo do 500 ljudi, med temi tudi mnogo Čehov in Srbov, katerih poslednjih nekateri so došli tudi 40 km. daleč. Radić je govoril o položaju nasproti Ogrski, monarhiji in svetu, o zedinjenju Dalmacije in o slogi s Srbi. Navdušenje je bilo neopisno, pojava zavesti nenavadni, vedenje uzorno.

Srbske zadeve.

V sredo so odpotovali iz Belgrada francoski, belgijski in rumunski poslaniki. Položaj na Srbskem je po poročilih nekaterih listov jako resen. Omenjeni listi tudi trde, da se zaprično v tem pogledu pogajanja med Rusijo in Avstrijo.

Srbija nastopa samostojno.

V torek se je vršil veliki vojni svet pod kraljevim predsedstvom. Navzoči so bili tudi srbski konzuli iz Makedonije. Sklenilo se je, ugoditi sicer odredbam reformnih velesil, toda vođigled za spomlad predstoječim dogodkom, ukrene Srbija samostojne vojne priprave. Srbskim zastopnikom se je naročilo, prizadetim vladam naznaniti, da si Srbija pridrži pravice, si sama določiti postopanje potem, kako se bodo dogodki razvijali. To je nekaj odgovor velesilam, ki so pretrgale diplomatske zveze s Srbijo.

Balkan.

Med 600 orožniki, ki jih je zdaj turška vlada odposlala v bitoljski vilajet, so večina kristjani. Med njimi pa se nahajajo tudi prejšnji vstaši, ki so pač spremenili obleko, a ne svojega mišljenja. Nasijo tudi turški fes, a na ujem je prišit križ. Tega cenijo mnogo višje, nego turški polumesec. In če pride do vstaje, bodo orožje obrnili gotovo zoper Turke, ne pa zoper kristjane.

O napadu na vstaškega vodjo Stojanova v Zoliji se poroča da ima štiri rane.

Splošno pomlajenje v Makedoniji.

Turška vlada je obvestila poslanike velesil, da izda sultan splošno pomlajenje za vse, ki so bili obsojeni hudodelstev, provzročitelih med zadnjimi nemiri; nadalje pomilosti vse, ki se nahajajo zaradi istih vzrokov v preiskovalnem zaporu, ali ki so zbežali iz dežele. Izvzete iz sultanove milosti so le osebe, ki so z dinamitom napadle železnice in ki so provzročile znani atentat v Solunu.

Predsednik ruskega državnega sveta.

Predsednikom ruskega sveta je imenovan za leto 1904. veliki knez Mihajl Nikolajev.

Ne skrajnem Vztoku.

Negotovost še vedno velika. Vendar pa prevladuje mnenje, da se vsaj za zdaj Rusija in Japonska mirnim potom pogoditi. Oni, ki hočejo po vsi sili vojsko, so še vedno angleški listi. Manj pesimistični so pa Francozi, ki menijo, da ni nemogoča sprava med Rusijo in Japonsko. Francoska se baje na vso moč trudi, da bi spravila Ruse in Japonce. Kakor je znano, obstoji med Francosko in Rusijo neka zveza. Nikakor ni pa znana vsebina te zveze. Ako bi obstojala med Rusijo in Francosko taka zveza, ki bi nalagala Francoski, da pomaga tudi ona z orožjem Rusiji v slučaju, da se vname med Rusijo in Japonsko vojska, potem ne bi, po mnenju raznih politikov, tudi Angleška ne držala rok križem, kakor tudi Nemčija ne in morebiti tudi Zedinjene države ne. Nastala bi potemtakem lahko svetovna vojska, čije posledice bi bile nepreračunljive.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Deželno nadsodišče v Trstu je imenovalo pravnega praktikanta gosp. Josipa Simčiča avskultantom. — Za pristave na finančni prokuraturi v Trstu so imenovani gg. dr. Andr. Benussi, dr. Edmund Puecher in dr. Albert Moscheni.

Umrla je v nedeljo 10. t. m. o polnoči obče spoštovana gospa Ana Koren, r. Rakušček, iz Kobarida, soproga gostilničarja „pri Nemu“. Po težki operaciji, ki so jo na nji dokaj dobro izvršili v bolnišnici v Čedadu, se je blage pokojnice po treh tednih lotila pljučnica, ki ji je ravno tam pretrgala nit življenja v 41. letu njene dobe. Pokopana je bila v torek na pokopališču v Čedadu. Spoštovani rodbini naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa svetila večna luč!

V Cerknem je umrla dne 12. t. m. z Bogom spravljena po kratki hudi bolezn gospa Marija Tušar, po dom. Balantačka, soproga trgovčeva, vzorna krščanska mati in gospodinja, v 50 letu svoje starosti. Občespoštovani Balantačevi družini naše srčno sožalje na prebitki izgubi!

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Ivan Murovec, župnik-dekan v Cerknem po položnici pošne hranilnice 20 K.

Naše upravnništvo je prejelo: Zadovoljen, da je vže edenkrat minulo za Jugoslovane nesrečno leto 1903, daruje „Šolskemu Domu“ Franjo 50 K; na zajčjem „likofu“ pri „Zvezdi“ v Gorici nabralo se je 20 K; Batič Valentin, kaplan v Tolminu 10 K.

Srčna hvala!

V „obrambo narodne meje proti Legi“ je dal podpisanemu dne 9. t. m. g. Franc Pavletič, vikar v Fojani 10 K; podpisani 10 K; skupaj 20 K.

And. Gergolet, župnik.

Zopet so jednega preskrbeli. — Pod tem naslovom je priobčila „Soča“ v zadnji svoji številki vest, da je deželni odbor oddal razpisano mesto nadzornika na deželni trtnici, ki se ima napraviti, nekemu Giulianu, ki je doma tam doli v kraljestvu, in sicer blizu Milana, ter dostavila, da „Gorica“ za to imenovanje dobro ve, da ga pa niti priobčiti noče, ker si ne upa ničesar reči Pajerju in ker ve, da sta na vseh takih rečeh skrivna slovenska deželna odbornika. — Kakor povsod, tako ne more „Soča“ tudi tukaj storiti od manje, da ne bi lagala. „Soča“ je namreč v tem pogledu v toliko lagala, ker je trdila, da smo mi dobro vedeli za omenjeno imenovanje. Povemo namreč „Soči“, da smo šele po nji izvedeli, da je deželni odbor imenoval zgoraj omenjenega Giuliana za nadzornika deželne trtnice in da smo se šele potem o stvari informirali. Izvedeli smo pa, da je sicer res, da je deželni odbor imenoval Laha Giuliana za nadzornika na deželni trtnici, a izvedeli smo tudi, da je „Soča“ zopet lagala, ko je trdila, da sta na vsem tem kriva slovenska deželna odbornika, ko je vendar vsakemu znano, da imajo v goriskem deželnem odboru Italijani večino. Sicer pa je na predlog slovenskih odbornikov deželni odbor istočasno sklenil, da se imenuje na deželni trtnici tudi Slovenca, ki bo de namenjen slovenski strani naše dežele, kakor je namenjen Lah Giulian furlanski strani; in ko se to zgodi, ustrezno bode Slovencem in Italijanom, in preskrbljena bodeja potemtakem dva in ne le jeden, a preskrbljena bodeja začasno, kajti vsprejmeta se pogodbenim potem le na jedno leto.

„L' Eco del Litorale“ piše v št. 8. dne 14. t. m.: „La Lega Nazionale“, ki je porok in branik naše olike (palladio di nostra civiltà), bo imela v nedeljo svoj letni občni zbor.... Dne 1. februarja zvečer pa bo, kakor vsako leto, maskerada s plesom (veglione) v edini namen, da se pomore tej naši patrijotični in kulturni družbi („Lega Naz.“). Ta maskerada je skupno s „Festa dei fiori“ edini žarek svitlice luči v umirajočem pustnem času... Po prizadevanju „Lega Naz.“ odprejo na Čresu deško sirotišče in v kratkem pri sv. Jakobu (na kvartnerskih otokih) italijansko solo (brava scuola italiana). Vse to je delo „Lega Naz.“

Tako „L' Eco del Litorale“.

Naj omenimo še kot kronisti, da je „L' Eco del Litorale“ prešel z novim letom v druge roke. Gospodar lista „Il Popolo“ je postal ob enem gospodar tudi lista „L' Eco del Litorale“.

Kot kronisti naj povemo še, da je „L' Eco del Litorale“ v svojih prvih letošnjih številkah pod sedanjim vodstvom obljubljala korenitega izboljšanja in korenite (radicale) premembe v listu. Pisali so tudi sv. očetu Piju X. ter

ga prosili apostolskega blagoslova. Papež Pij X. pa je v odgovoru izrazil željo, naj bi list kakor v preteklosti deloval za zmago katoliške stvari.

Brez vsake opazke!

Dr. Franc Kos: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. — Ko je izšla ta knjiga, naznanila sta „Gorica“ in „Prim. List“ to slovenskemu občinstvu z notico pod naslovom: „Krasen književni „vahtič“, ki se je tako-le glasila:

„Ravnokar smo dobili v roke knjigo: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku, katero je spisal profesor dr. Franc Kos v Gorici. Založila in izdala jo je „Leonova družba“ v Ljubljani. V tej knjigi so zgodovinski viri od l. 501. do 800. Celo delo bo obsegalo deset takih knjig. Prva knjiga stane 8 K za neude, 6 K za podporne in 4 K za redne in ustanovne ude „Leonove družbe“. — Ta knjiga nas je zelo razveselila, kakor nas je do zdaj še vsak spis učenega profesorja dr. Franca Kosa razveselil. Mi mu iskreno čestitamo! Slovenskemu in pa sploh slovanskemu občinstvu pa toplo priporočamo, naj pridno segajo po tej knjigi. Bodi naša dolžnost, da pomagamo s pridnim naročanjem, da izide celo delo, ki bo v čast slovenskemu narodu!“

To pa je dalo povod „Soči“, da je v svoji 89. številki pod naslovom: „Slaba prešča“ spisala to-le „temeljito“ in „uničujočo“ sodbo o zgoraj omenjeni knjigi: „Profesor na tukajšnjem učiteljskem gosp. dr. France Kos je spisal novo knjigo: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. Založila in izdala je to knjigo „Leonova družba“ v Ljubljani. To je šele prva knjiga, celo delo pa bo obsegalo 10 takih knjig. G. profesor in doktor Kos je znan zagrižen klerikalec, ki stoji tudi kot zgodovinar ves pod vplivom klerikalizma. Klerikalizem pa pretvarja vse po svoje, posebno rad preobrača zgodovino; zakaj, je znano. Zato se ni mogoče veseliti nikake reči, ki pride iz peresa kaknega klerikalnega učenjaka, še manj, ako izda kako tako reč tako čistoklerikalna družba, kakor je „Leonova“, ker tam ni objektivnosti, ni nevtralnosti, marveč vse je pisano le s strogo pristranskega, klerikalnega stališča. Tako je na sploh, in bržčas g. dr. Kos ne dela izjeme. Saj ga poznamo. „Primorski List“ meni, da je Kosova knjiga „krasen književni vahtič“, mi pa pravimo, da je slaba „vahtna prešča“, in zdi se nam, da se nič ne motimo.“

Mi smo označili že takrat „Sočino“ pisano kot častnikarsko podivjanost. Namenjeni smo pa bili že takrat, da priobčimo svoječasno oceno dr. Kosove knjige iz drugih listov, da prepričamo vse one, ki čitajo „Sočo“, da je „Sočina“ pisava v resnici podivjana, da ni v stanu „Soča“ ne objektivno misliti in še manj pa pisati, ter da jo vodi povsod le gola strast in mržnja do vsega, kar se ne klanja „Sočinemu“ lastniku. In res priobčili so ne le slovenski, marveč tudi nemški listi jako laskave ocene o dr. Kosovi knjigi, a teh ocen nismo hoteli v našem listu priobčiti zaradi tega, ker bi „Soča“ zopet trdila, da piše o ti knjigi tako laskavo ta list zato, ker je po „Sočinem“ mnenju klerikalen, oni pa zato, ker ni slovenski. — Pred kratkim pa sta priobčila oceno o dr. Kosovi knjigi tudi slovenska leposlovna lista „Ljubljanski Zvon“ in „Slovan“, o katerih pač ne more „Soča“ trditi, da bi bila klerikalna in tudi nemška ne. Zategadelj hočemo pa tudi iz njunih ocen ponatisniti nekaj mest, da se gorški Slovenci prepričajo, kako nesramno da je v stanu „Soča“ napadati tudi najzaslužnejše slovenske rodoljube ter blatiti njih dela, o katerih trde slovenski učenjaki, ki niso „klerikalci“, da so ta dela res izvrstna in da delajo čast slovenskemu imenu. „Ljubljanski Zvon“ namreč piše o dr. Kosovi knjigi v svoji prvi letošnji številki mej drugim to-le:

„Dolgo časa je pričakoval slovenski narod svoje zgodovine, vsi njegovi sosedi in tudi bratski slovanski narodi se ponasajo že dalj časa s temeljitimi razpravami in izvrstnimi zbirkami listin in aktov za domačo povestnico. Razna slovenska društva so dosedaj izdajala bolj ali manj vredna zgodovinska dela, nobenemu pa ni prišlo na um, da je treba najprvo ves material zbrati, kritično ga predelati in potem izdati. Šele na podlagi takega kritičnega materiala je lahko napisati nepristransko zgodovino. Kar so druga društva zamudila, to hoče popraviti „Leonova družba“, ki je izdala dr. Kosovo knjigo. Knjiga obsega dva dela: zgodovinski pregled in gradivo. Prvi del seznaja čitatelja v kratkih in jednatih potezah z zgodovino Slovanov in Slovencev do leta 800. Kos je to dobo večinoma že prej predelal v raznih temeljitih člankih: v „Spomenici“, „Letopis Maticе Slovenske“ in „Izvestjih muz. društva za

Kranjsko. Raznim trditvam, ki se nahajajo v zgodovinskem pregledu, bi lahko ugovarjali, ker nemški in slovanski učenjaki že davno poznajo nasprotna mnenja, toda ta del ni tako važen, ker ima gradivo največji pomen. Zadnji del je enako urejen kakor Böhmerjevi registri. Pri naslednjih knjigah se pa lahko prihrani mnogo prostora, ako so številke, s katerimi so posamezni registri zaznamovani, tiskajo kakor pri Böhmerju. Poročevalec pozna jako dosti enakih knjig, kjer so zbrani registri, toda malokatera je tako natančno in obširno zasnovana kakor Kosova.

„Slovan“ pa piše v svoji zadnji številki pretečenega leta o knjigi mej drugim doslovno tako-le:

„Prof. Kos, zaslužni slovenski zgodovinar, se je lotil ogromnega, naravnost epohalnega dela: zbrati gradivo za zgodovino slovensko, nanizati listine in regeste, tičočee se Slovencev in njihovih sosedov od prvih časov, ko se najde ime Slovencev. Uporabil je torej spise raznih latinskih, grških, germanskih in slovenskih pisateljev, pisma, pesmi, letopise in kronike. Tako je knjiga polna velevažnih citatov in odlomkov, listin in regest. Pisatelj pravi: „Če se oziram na množino sedaj nabrane stvarine, sodim, da bo vse zbirka, prinašajoča gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku, obsegala deset knjig“. Prva knjiga pa obsega 415 strani velike osmerke! Kosovo delo obeta biti torej zares velikansko! In če se še pomisli, da pisatelj živi v Gorici, kjer ni velikih knjižnic, da deluje kot učitelj-profesor ter da si je mogel pomagati le tako, da je za drag denar nakupil večino citiranih in uporabljenih knjig, da je moral delati le v svobodnem času, med počitnicami, potem pa zasluži gospod profesor, da mu je ves narod posebno hvaležen. Česar ves profesorski kolegij „Slovenske Matice“ ni spravljal skupaj, je opravil Kos sam. Zato: čast mu!“

Iz vsega tega se torej lahko vsakdo prepriča, kako častnikarsko spako imamo v Gorici, in kako nujno potrebno je, da se tak častnikarski nestvor, kakor je „Soča“, prej ko prej zatire, na kar bi moral delati vsaki pošten rodoljub.

Odbor zastopnikov zavarovalnice za govedo bo imel sejo dne 21. t. m. ob 1/211. uri dopoldne. „Pri zlatem križu“ v Gorici. Kedaj bo deželni odbor tiskal pravila deželnega zavoda in kedaj uredil ustanovitev, se še ne ve, a vsekako je želeli, da se sedanje zavarovalnice izrazijo predno se zasnove deželni zavod, kajti ne zdi se nam umestno, da bi zraven deželnega zavoda imeli še krajevne zavarovalnice. Une ali te!

Slovensko društvo za zavarovanje goveje živlne v Gorici bo imelo v nedeljo dne 17. t. m. ob 10. uri v kmetijski šoli občni zbor.

Dva kolesarja sta v sredo popoldne na voglu Semeniške ulice trčila drug ob drugega, in sicer sta bila to g. prof. Z. in neki mladenič iz Solkana. Prvi je prišel po Semeniški ulici, drugi pa po Gosposki ulici. Padla sta obadva s koles. Mladenič se ni poškodoval, pač se je pa poškodoval g. profesor, in sicer na roki. Najel si je voz ter se odpeljal domov.

Zmešalo se mu je. — Včeraj je prišel na policijo 38 letni dimnikar Čekuta Jože, stanujoč v Gorici, a pristojen v Šempas in začel je tam pripovedovati, da mu je nekdo sežgal noge. Prišel ga je toraj iskat. Gledal je pod mizo in okolo sebe, da bi ga mogel najti. Na policiji so pa koj zapazili, da se reževa meša in odvedli so ga v bolnišnico usmiljenih bratov.

Konj ugriznil voznika. — V četrtek zvečer je voznik Culot, ki je v službi pri špediterju Pironi, po dokočanem delu spravil konje v hlev ter jim dal potrebne krme. Jeden izmed konj pa je rad grizel. Ko mu je Culot pokladal oves, ni bil dovolj oprezen, in konj šavnjil je hkratu z gobcem po njem ter ga tako hudo vgriznil na obrazu, da mu je z zobmi odgriznil zgornjo ustnico.

Zopet stara pesem o žepnih tatovih na goriškem živinskem trgu. — Že več mesecev zaporedoma ni ga živinskega semnja v Gorici, da ne bi bilo slišati o kaki žepni tatvini. Tudi zadnji četrtek je neznan lopov izmaknil iz žepa neki Karolini Giulian iz Kormina 46 K 70 v., katere je prinesla s seboj, da bi z njimi kupila prase.

Na prav lahek način sta prišla do pijače te dni kmet A. C. in izvošček G. B. Sedela sta namreč v neki krčmi na Placuti ter premišljevala, kako bi prišla zopet do pijače, ko jima tega nista dopuščala njuna mošnjička, katere so zaporedni prazniki korenito izpraznili. Med tem pa vstopi v krčmo zidarski mojster R. iz Muše. Vzrši ga, začneta se omenjena dva vinska brata pogovarjati

o nekem stavbišču, o hiši, katero bi rada na tem stavbišču zidala ter kako priti do neke ne prav velike svote, ki bi jima še manjkala, da bi mogla pričeti z zidanjem hiše. Zidarski mojster ju nekaj časa pazljivo posluša, potem pa poseže tudi sam v njun pogovor. Kmalu so se razumeli. Zidarski mojster ponudil se jima je namreč za posredovalca zaradi posojila, seveda pod pogojem, da se njemu izroči gradba nove hiše. S tem pogojem bila sta A. C. in G. B. zadovoljna, in zidarski mojster klicati je začel liter za litrom, in pili so ga, da se je vse kadilo. Iz krčme podali so se v kavarno, in tudi tam je zidarski mojster vse plačal. Pri slovesu so se dogovorili, da se snidejo drugega dne ob določeni uri v znani krčmi na Placuti, da se popolnoma dogovore in pogode. Zidarski mojster je res prišel, a ostalih dveh bilo ni od nikoder.

Dvakrat tepen. — V nedeljo okoli polnoči šla sta proti domu opekarniška delavca Italijana Cecchini in Perissini, ki delata v Bramovi opekarni onstran goriškega pokopališča. Na cesti, ki pelje proti pokopališču, napadeta Cecchinija neki 31-letni Hlede Anton iz St. Mavra in neki 23-letni Padovan Ivan iz Gorice, ter ga dobro naklestita. Mesto da bi Cecchinijev tovariš Perissini branil svojega tovariša, jo je možko popihal in se skril. Ko sta pa omenjena dva opravila svoje delo ter natepla Cecchinija, šla sta po svoji poti dalje. Cecchini pa je počasi pobral svojega rojstva kosti ter nesel to, kar je vdobil, proti domu. Kmalu pride pa do svojega tovariša Perissinija, kateremu jame očitati „junaški beg“, kar Perissinija tako zježi, da se še on spravi na Cecchinija in ga do dobrega natepe. Cecchini šel se je zdraviti v bolnišnico, ob enem pa je naznanil zadevo policiji. Policija je poklicala k sebi pretepače. Prva dva sta priznala, da sta Cecchinija pretepla in sicer iz maščevanja, ker je Cecchini pred nekaj dnevi dal zaušnico Hledetu, in sicer v neki krčmi na Grčini. Perissini pa se je nekaj izgovarjal, zato so ga pa zaprli.

Pod pollejsko nadzorstvo je postavljen Batič Jožef iz Sv. Križa na Vipavskem, katerega so te dni po prestani 2 in pol-letni ječi, v katero je prišel zaradi tatvine, odgnali v njegovo domačo občino. Batiču pa menda doma ni dopadlo, kajti v pondeljek našla ga je policija zopet v Gorici in ga zaprla.

Hud pretep v Renčah. — Vest o tem pretepu posneli smo iz tukajšnjega lista „Gazzettino Popolare“ tudi mi v jedni svojih zadnjih številki. „Gazzettino Popolare“ pa piše v svoji številki, ob četrtku, da je popisal oni slučaj tako, kakor sta ga pripovedovala tepena Marega in Komel ter pristavila, da je prišel v njegovo uredništvo Peter Pahor, o katerem je bilo rečeno, da se je udeležil tudi on pretepa in da se nista on in Marega že od poprej lepo gledala, ki je izjavil, da se ni on prav nič mešal v omenjeni pretep ter da ni do nikogar gojil sovraštva. Ker smo, kakor rečeno, posneli vest o pretepu iz „Gazzettino Popolare“, šteli smo si v svojo dolžnost, prijaviti tudi popravek, katerega priobčuje omenjeni list. Sicer pride pa cela zadeva itak pred sodnijo, kjer se bo de najbolje dognala resnica.

Popis konj. — Tukajšnji magistrat pozivlja vse lastnike konj, da mu jih prijavijo v dobi od 20. do 31. t. m. V ta namen dobe dotične tiskovine po magistratovem obhodniku. Proti onim, ki bi se ne odzvali temu pozivu, postopalo se bo de po postavnih predpisih.

Ukradene žaganice. — Pri sv. Marku v mestni okolici so odnesli neznan tatovi trdki Saccani 32 žaganic v noči od srede na četrtek.

Z gugalnice, ki se nahaja sedaj na izvoznem sadnem trgu, je padel učeneec 3. razreda tukajšnje realke in se je močno poškodoval na obrazu. Zdravnik mu je moral zašiti rane.

Prepeljali so v tuk. bolnišnico usmiljenih bratov Venceslava Lozarja iz Gojač, ker si je po nesreči prerezal žile na levi roki.

Vojak zopet napadel dekle. — Ko je v nedeljo zvečer okolo 9. ure prišla 18-letna služkinja Rožič Ana iz Renč škaf vode z vodnjaka pri Sv. Roku do hiše, kjer stanujejo njeni gospodarji, stopil je v vežo dotične hiše neki vojak in jo napadel z bodalom. Prestrašeno dekle je začelo vpiti ter ji je pri tej priliki tudi škaf padel z glave. Napadalec pa je zbežal. Rožič bila je še precej ranjena na glavi. Na večih krajih pa je bila z bodalom prevrtana ruta, v katero je bilo dekle zavito. — Taki napadi se zadnji čas večkrat ponavljajo, posebno zvečer, in sicer v bolj osamljenih mestnih ulicah. Vojska oblast mora pač paziti, da pride v okom takemu „junaštvu“ tukajšnjih vojakov.

Mostnina na novem mostu čez Sočo med Zdravščino in Gradiščem. — Tržaško namestništvo je v sporazumu s finančno oblastjo in deželnim odborom dovolilo, da se bo smela pobirati mostnina na novem mostu, ki se gradi čez Sočo med Zdravščino in Gradiščem.

Okrađen v železniškem vozu. — Neki Tržačan S. G. je naznanil policiji, da mu je v železniškem vozu med Gorico in Gradiščem zmanjkala iz žepa srebrna ura z zlato verižico, v vrednosti kakih 100 kron. Objednem mu je zmanjkalo iz žepa tudi bankovec od 10 kron. S. G. je priznal, da je bil sicer nekoliko „nasut“.

Varnostne odredbe pri glediščih. — Kakor se je po velikem požaru v dunajskem Ringteatru začelo od strani oblasti, ki imajo skrbeti za javno varnost, kaj ukrepati o varstvenih in opreznih naredbah pri glediščih, tako se pečajo dotične oblasti po groznem požaru gledišča v Čikagu s tem vprašanjem, ter si povsod ogledujejo gledišča, ki naj bi se tako uredila, posebno glede izhodov iz njih, da bi bile take nesreče, kakršni sta bili oni na Dunaju in v Čikagu, ne kako izključene. V ta namen si je ogledala te dni tudi goriško gledišče posebna komisija, katere se je udeležil osebno tudi dvorni svetnik grof Attems. Ta komisija se je prepričala, da je v goriškem gledišču še precej preskrbljeno za varnost gledalcev, ako bi nastal na odru ogenj; pa je vendar odredila, da se pri glediščnih predstavah uvedejo še marsikateri oprezne odredbe.

Zaprl so brezposelnega natakarija Ivana Pelhana iz Idrije, ker je beračil po hišah.

Tatvina. — Dne 12. t. m. je bilo ukradenih g. Dominiku Černetu 50 kron na njegovem stanovanju v ulici Kočevje.

Spremenjeni voznik red. — Dne 15. t. m. je začel odhajati osebni vlak iz Trsta mesto ob 6:20 zjutraj, ob 6:12. Osebni vlak, ki je odhajal iz Trsta ob 4:45 popoldne, odhaja zdaj ob 4:40. Brzovlak, vozeč med Trstom in Gorico, ki je odhajal do zdaj iz Trsta ob 8. uri 25 min., odhaja od 15. t. m. naprej ob 8. uri 40 minut zvečer.

Za one, ki imajo pse. — Ker je 10. t. m. poginil pes peka Tomasinija v Rabatišču kakor se sumi na steklini, pozivlja tukajšnji mestni magistrat vse one, katerim bi bilo znano, da je omenjeni pes ugriznil kakega človeka ali pa tudi kakega drugega psa, da mu to nemudoma naznani. Objednem odreduje magistrat, da morajo biti vsi psi preskrbljeni z nagobčnikom. Konjedercu je pa naloženo, da polovi vse pse, katere bi našel brez nagobčnika. Taki psi se pa pobijejo, ako se ne oglasi lastnik v 48 urah ter se ne izkaže s predpisano pasjo marko. Ob enem je prepovedano jemati s seboj pse v tramvajske vozove in javne lokale. Oni, ki bi se pregrešili proti tem predpisom, bodo kaznovani z globami. Tako stoji namreč pisano črno na belem, a kakor skušnja uči, se razni lastniki psov prav malo brigajo za te predpise in vozijo svoje pse v javne lokale, ne da bi bili kedaj zaradi tega kaznovani.

18 svinj zgorelo. — Pri posestniku Ant. Rijavcu v Ozeljanu je v noči od četrta na petek nastal v svinjskem hlevu ogenj. V tem ognju je zgorelo 16 hlevih in 2 stari svinji. Ogenj je nastal najbrže s petroljko.

Vtopila sta se včeraj predpoludne blizu predilnice v Zdravščini Anton Gerini in Peter Pnija iz Fare. Peljala sta se namreč v čolnu po Soči še z dvema drugima tovarišema, da bi opravljala svoj posel. Zaradi regulacije se zdaj namreč Soča meri in pri tem delu bila sta tudi omenjena dva nesrečneža. Soča je namreč te dni izvanredno narastla in je pri Zdravščini še precej deroča. Valovi so prevrnili čoln, dva sta se rešila s plavanjem, dočim sta skoraj omenjena dva ostala v Soči ter utonila.

Iz Štanjela nam poročajo: Na sv. tri kralje se je vršil pri nas pogreb pokojne matere našega g. kurata. Bil je to v dolgi nepretrgani vrsti veličasten sprevod, kakeršnega gotovo ni bilo pri nas mnogo let. Za križem je bila vrejena vsa šolska mladina pod vodstvom g. voditelja in g. učiteljice, za njo „Marijina družba“ s svojimi znaki. Cerkvena opravila je izvrševalo pet gg. duhovnov. Za krsto so šli v obilnem številu bližnji in daljni sorodniki ter znanci prišli iz raznih krajev Vipavske izkazati svoje spoštovanje priljubljeni rajni. Domačega občinstva je bilo v dolgi vrsti ogromno število. Med njimi se je opazilo p. n. gg. inženirje vladne kot podjetnike, razne uradnike in uslužbence železniške. — Žene v črnih oblačilih so nesle križ, krasno krsto in svečnike. Dva venca, katerih enega je poklonila prespoš. obitelj Fabiani, dru-

gega ostali rajne, sta poveljevala slovesnost sprevoda. Domači pevci so zapeli žalostinke v župnišču, v cerkvi in na pokopališču. Mej sprevodom je vladala največja tihota in popolen red. Vse krčme so bile zaprte. Ves sprevod je bil v resnici silno ginljiv; marsikateremu so se utrinjale solze sočutja. Jasen dokaz, da si je rajna pridobila kot prej tudi v 7 letih svojega tihega a pobožnega življenja v Štanjelu, spoštovanje vsega domačega ljudstva, vseh znancev in gostov g. kurata. Bodi ji zemljica lahka!

Vabilo k rednemu občnemu zboru „Šebreljske štedilne posojilnice“ reg. društva z neom. zavezo, ki bo de dne 31. januarja 1904. ob 2 uri popoldne v društveni pisarni. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Potrditev računa za l. 1903. 3. Predlogi članov, o kojih bo pravomočno sklepal prihodnji občni zbor.

Železnica skori Karavanke. — Pri predoru skozi Karavanke so na koroški strani v terek pričeli delati četrti kilometer. Vsak dan napravijo na ti strani 5 metrov, na kranjski strani pa 2:82. Predor bo dolg 7970 m. Izdelati je treba še 2940 m, kar bo gotovo tekom l. 1905.

Opomni onim, ki se mislijo izseliti v Ameriko. — Ministerstvo za zunanje zadeve je razposlalo vsem deželnim političnim oblastvom okrožnico, s katero jih poziva, da svare na primeren način vse one rokodelce in obrtnike, ki bi se hoteli izseliti v Ameriko, da tega ne store, ker ni baš v sedanjem času prav nič dela v Zedinjenih državah. Na tisoče obrtnikov in rokodelcev, ki so se v zadnjem času izselili v Ameriko, ni moglo najti tam dela in se vračajo brez denarnih sredstev zdaj zopet v svojo domovino.

Mestni svet tržaški. — Že več dni zaporedoma se širi govorica, da bo de tržaški mestni svet razpuščen. Najprvi je zabilježil to govorico v Trstu izhajajoči italijanski list „Il Sole“. V včerajšnji „Edinosti“ pa čitamo o ti zadevi to-le: Na mnoga vprašanja, ki nam prihajajo, odgovarjamo, da smo čuli tudi mi, da je vlada dunajska načelno sklenila razpuščenje našega mestnega sveta. Stvar pa se zavlačuje, ker vlada išče način, kako bi uredila, komu bi izročila vodstvo občinskih poslov in novih volitev.

Šola za babice v Trstu bo imela učni kurz od februarja dalje. Sprejemajo se ženske med 24. in 40. letom.

Razpisane službe. — Pri predstojništvu občine Volosko je razpisanih troje mest redarjev.

Zagonetni umor v Zadru. — Nedavno so potegnili pri Zadru truplo okoli 45letnega moža iz morja. Zdravniki so dognali, da je bil mož umorjen. Sedaj je pojasnjeno, da je mrtvec nadporočnik-računovodja Komlosy iz Sanoka v Galiciji, ki je izginil samovoljno z neko deklico iz Sanoka.

Uvedenje celonočne brzjavne in telefonske službe. — Na c. kr. poštнем uradu Ljubljana, uvedla se je dne 11. januarja 1904 celonočna brzjavna in telefonska služba.

Pravega tatu so prijeli. — Na ljubljanskem kolodvoru je zmanjkala dne 11. septembra denarna poštna pošiljatelj v znesku 3900 kron. Sum je takrat padel na poštne slugo, ki je bil prideljen poštni ambulanci. V sredo pa so aretirali na ljubljanskem kolodvoru bivšega postiljona Florjanča ravno ko se je hotel odpeljati s svojo ljubimko v Ameriko. Našli so pri njem 3700 kron ter se prepričali, da je on pravi tat, dočim je bil aretiran poštni uslužbenec popolnoma nedolžen.

Društvo slov. in hrv. dljakov upodabljaajočih umetnosti „Vesna“ na Dunaju, hvaležno naznanja, da mu je poklonila sl. „Slov. Matica“ 32 znanstvenih in beletrističnih knjig. — Vivat sequens!

O d b o r.

Vojaške ustanove. — Razpisanih je več vojaških ustanov po umrlem feldcajmajstru pl. Welden, za bivše vojake, ki so se udeležili bitke leta 1848—1849 ali pa leta 1848 pred Dunajem in bili ond ranjeni. Prošnje je vložiti do 10. februarja 1904 pri pristojnem okr. glavarstvu. Iste so koleka proste. Priložiti je dokaze, da je prosilec bil kot vojak res v eni teh bitk ranjen in za delo nesposoben.

Učenje polkovnega jezika. — Vojni minister je izdal te dni naredbo, ki določa, naj se njegova povelja glede učenja polkovnega jezika najstrožje izvršujejo. Dalje določa, da neznanje nemščine ne sme biti ovira, da bi vojak ne bil podčastnik.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka«, mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitev bolezni. Žalo pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglas »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Wilhelmov zeljšišni sok je vže dolgo le priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, poštni zavoj s 6 steklenicami za K 10— pošilja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno dopošlje.

Jakob Miklus,

trговец z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8 priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in istarskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije s sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des

„Merkur“, Mannheim, Meerfeldstrasse št. 44.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje na Blančah,

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kulinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Rojaki! Ne pozabite naših zavodov.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barkente, in drugo manifakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Žalostnim in potrtnim sreem javljamo svojim znancem in prijateljem tužno vest, da je naša skrbna in blaga soproga oziroma preljubljiva in nepozabljiva mati, gospa

Mar. Tušar roj. **Jurman**

dne 12. prosinca t. l. ob 1/2 10. uri zvečer, previdena s svetotajstvi za umirajoče mirno in udano v Gospodu zaspala.

V Cerknem, 13. prosinca 1904.

Jakob Tušar, trговец, žalujoči soprog

Vaclav, Viktorija, Marija, hvaležni otroci.

Št. 129
1904

V Gorici, 8. januarja 1904.

Razpis natečaja.

Odpre se natečaj za eno mesto asistenta eventualno za eno mesto računarskega vajenca pri deželnem hipotekičnem zavodu.

Kdor misli prositi za višenavedeno mesto, mora predložiti prošnjo pri deželnem odboru do 25. januarja t. l.

Prosilci se morajo izkazati s spričevali o svojih študijah, o praktični uporabi in o svoji zmožnosti za kritje tega mesta, v ostalem pa veljajo glede drugih kvalifikacij za predležeči natečaj odločbe pravilnika za deželni odbor in statuta za osobje deželnih uradov z dne 11. julija 1901.

Podrobna pojasnila glede predležečega natečaja se dajejo ob uradnih urah pri deželnem odboru.

Opomni se, da se bo izvršilo imenovanje provizoričnim potom in da bo sledilo definitivno imenovanje dotičnega uradnika v slučaju poveljnega uspeha po zaključku prve upravne dobe hipotekičnega zavoda.

Deželni odbor v Gorici.

Deželni glavar:

Pajer.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkrijive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravejo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženeje velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.— h	4 ducat (48 steklenic) K 14.— h
2 „ (24 „) „ 8.— „	5 „ (60 „) „ 17.— „
3 „ (36 „) „ 11.— „	

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter poponoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljančič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.